

Dosarul nr. 2rac-118/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul central (jud. A. Arhip)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Panov, V. Cotorobai, L. Pruteanu)

ÎNCHEIERE

12 mai 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Dumitru Mardari

Mariana Pitic

examinând cererea Instituției Private „Liceul de Limbi Moderne și Management”, reprezentată de avocatul Tatiana Agachi cu privire la amânarea examinării chestiunii privind admisibilitatea recursului declarat de Instituția Privată „Liceul de Limbi Moderne și Management”, reprezentată de avocatul Tatiana Agachi împotriva deciziei din 27 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Instituției Private „Liceul de Limbi Moderne și Management”, reprezentată de avocatul Tatiana Agachi împotriva Consiliului municipal Chișinău și Primăriei municipiului Chișinău cu privire la încasarea în mod solidar a mijloacelor financiare destinate pentru finanțarea elevilor, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată

constată:

La 15 martie 2017, IP „Liceul de Limbi Moderne și Management”, reprezentată de avocatul Tatiana Agachi a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului municipal Chișinău și Primăriei municipiului Chișinău cu privire la încasarea în mod solidar a mijloacelor financiare destinate pentru finanțarea elevilor, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

În cadrul ședinței de judecată în prima instanță din 19 iulie 2017, IP „Liceul de Limbi Moderne și Management”, reprezentată de avocatul Tatiana Agachi a depus cerere de concretizare a cerințelor împotriva Consiliului municipal Chișinău, intervenient accesoriu Primăria municipiului Chișinău, prin care a solicitat încasarea de la Consiliul municipal Chișinău în beneficiul IP „Liceul de Limbi Moderne și Management” a mijloacelor financiare în sumă de 3 290 959 de lei cu titlu de compensare a cheltuielilor pentru finanțarea elevilor IP „Liceul de Limbi Moderne și Management” pentru anii de studii a II-a jumătate a anilor 2014, 2015, 2016 și a dobânzii de întârziere în sumă de 940 870 de lei.

În cadrul ședinței de judecată în prima instanță din 7 martie 2018, IP „Liceul de Limbi Moderne și Management”, reprezentată de avocatul Tatiana Agachi a depus cerere de chemare în judecată completă și concretizată împotriva Consiliului

municipal Chișinău și Primăriei municipiului Chișinău, prin care a solicitat încasarea din contul Consiliului municipal Chișinău în beneficiul IP „Liceul de Limbi Moderne și Management” a sumei de 252 987 de lei cu titlu de compensare a cheltuielilor pentru alimentarea elevilor claselor I - IV pentru perioada de studii 1 ianuarie 2017 - 31 decembrie 2017 și a sumei de 1 842 573 de lei cu titlu de compensare a cheltuielilor de întreținere a elevilor pentru perioada 1 ianuarie 2017 - 31 decembrie 2017.

La 12 iunie 2018, IP „Liceul de Limbi Moderne și Management”, reprezentată de avocatul Tatiana Agachi a depus cerere de concretizare, prin care a solicitat încasarea mijloacelor financiare în sumă de 2 942 294 de lei cu titlu de compensare a cheltuielilor pentru finanțarea elevilor IP „Liceul de Limbi Moderne și Management” pentru anii de studii a II-a jumătate a anului 2014, 2015, 2016, a dobânzii pentru întârzierea executării obligației de finanțare a elevilor IP „Liceul de Limbi Moderne și Management” pentru anii de studii a II-a jumătate a anului 2014, 2015, 2016 în sumă de 1 264 563 de lei, a sumei de 1 621 200 de lei cu titlu de compensare a cheltuielilor de finanțare a elevilor pentru perioada 1 ianuarie 2017 - 31 decembrie 2017, a sumei de 252 987 de lei cu titlu de compensare a cheltuielilor pentru alimentarea elevilor claselor I - IV pentru perioada de studii 1 ianuarie 2017 - 31 decembrie 2017.

La 10 decembrie 2018, IP „Liceul de Limbi Moderne și Management”, reprezentată de avocatul Tatiana Agachi a depus cerere de majorare a pretențiilor, prin care a solicitat încasarea mijloacelor financiare în sumă de 4 563 494 de lei cu titlu de compensare a cheltuielilor pentru finanțarea elevilor IP „Liceul de Limbi Moderne și Management” pentru anii de studii a II-a jumătate a anului 2014, 2015, 2016, 2017, a mijloacelor financiare în sumă de 1 622 884 de lei cu titlu de dobândă pentru întârzierea executării obligației de finanțare a elevilor IP „Liceul de Limbi Moderne și Management” pentru anii de studii a II-a jumătate a anului 2014, 2015, 2016, 2017, a sumei de 252 987 de lei cu titlu de compensare a cheltuielilor pentru alimentarea elevilor claselor I - IV pentru perioada de studii 1 ianuarie 2017 - 31 decembrie 2017, a sumei de 36 956 de lei cu titlu de dobândă pentru întârzierea executării obligației de asigurare a alimentării elevilor claselor I - IV pentru perioada de studii 1 ianuarie 2017 - 31 decembrie 2017.

Prin cererea privind încasarea dobânzii de întârziere înaintată în cadrul ședinței de judecată în prima instanță din 12 martie 2019, IP „Liceul de Limbi Moderne și Management”, reprezentată de avocatul Tatiana Agachi a solicitat încasarea mijloacelor financiare în sumă de 4 563 494 de lei cu titlu de compensare a cheltuielilor pentru finanțarea elevilor IP „Liceul de Limbi Moderne și Management” pentru anii de studii a II-a jumătate a anului 2014, anul 2015, anul 2016, anul 2017, a mijloacelor financiare în sumă de 1 799 223 de lei cu titlu de dobândă pentru întârzierea executării obligației de finanțare a elevilor IP „Liceul de Limbi Moderne și Management” pentru anii de studii a II-a jumătate a anului 2014, anul 2015, anul 2016, anul 2017, calculată pentru perioada de întârziere 31 decembrie 2017 - 12 martie 2019, a sumei de 252 987 de lei cu titlu de compensare a cheltuielilor pentru alimentarea elevilor claselor I - IV pentru perioada de studii 1 ianuarie 2017 - 31 decembrie 2017, a sumei de 46 732 de lei cu titlu de dobândă pentru întârzierea executării obligației de asigurare a alimentării elevilor

claselor I - IV pentru perioada de studii 1 ianuarie 2017 - 31 decembrie 2017, calculată pentru perioada de întârziere 31 decembrie 2017 - 12 martie 2019.

Prin cererea privind concretizarea cerințelor din acțiune depusă la 20 mai 2019, IP „Liceul de Limbi Moderne și Management”, reprezentată de avocatul Tatiana Agachi a solicitat încasarea mijloacelor financiare în sumă de 4 469 952 de lei cu titlu de compensare a cheltuielilor pentru finanțarea elevilor IP „Liceul de Limbi Moderne și Management” pentru anii de studii a II-a jumătate a anului 2014, anul 2015, anul 2016, anul 2017, a mijloacelor financiare în sumă de 1 853 164 de lei cu titlu de dobândă pentru întârzierea executării obligației de finanțare a elevilor IP „Liceul de Limbi Moderne și Management” pentru anii de studii a II-a jumătate a anului 2014, anul 2015, anul 2016, anul 2017, calculată pentru perioada de întârziere 31 decembrie 2017 - 20 mai 2019, a sumei de 252 987 de lei cu titlu de compensare a cheltuielilor pentru alimentarea elevilor claselor I - IV pentru perioada de studii 1 ianuarie 2017 - 31 decembrie 2017, a sumei de 54 144 de lei cu titlu de dobândă pentru întârzierea executării obligației de asigurare a alimentării elevilor claselor I - IV pentru perioada de studii 1 ianuarie 2017 - 31 decembrie 2017, calculată pentru perioada de întârziere 31 decembrie 2017 - 20 mai 2019.

Prin hotărârea din 10 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău sediul central, a fost respinsă acțiunea, ca fiind neîntemeiată.

A fost încasată din contul IP „Liceul de Limbi Moderne și Management” în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 48 000 de lei.

Prin decizia din 27 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de IP „Liceul de Limbi Moderne și Management”, reprezentată de avocatul Tatiana Agachi și menținută hotărârea primei instanțe.

La 12 februarie 2021, prin intermediul oficiului poștal, IP „Liceul de Limbi Moderne și Management”, reprezentată de avocatul Tatiana Agachi a declarat recurs împotriva deciziei din 27 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, examinarea problemei în fond și admiterea integrală a acțiunii.

La 10 aprilie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Consiliul municipal Chișinău și Primăria municipiului Chișinău au depus referință la recursul declarat de IP „Liceul de Limbi Moderne și Management”, solicitând respingerea recursului.

La 11 mai 2021, prin intermediul poștei electronice, IP „Liceul de Limbi Moderne și Management”, reprezentată de avocatul Tatiana Agachi a depus cerere privind amânarea examinării chestiunii privind admisibilitatea recursului declarat de IP „Liceul de Limbi Moderne și Management”, reprezentată de avocatul Tatiana Agachi împotriva deciziei din 27 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, în legătură cu necesitatea anexării unor probe importante pentru justa examinare a cauzei, care la moment sunt în proces de administrare.

Studiind temeiul cererii de amânare, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție cu referire la art. 208 CPC, consideră cererea IP „Liceul de Limbi Moderne și Management”, reprezentată de avocatul Tatiana Agachi cu privire la amânarea examinării chestiunii privind admisibilitatea recursului ca neîntemeiată și care urmează a fi respinsă.

Or, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, prin prisma art. 442 alin. (1) CPC, verifică existența temeiurilor de admisibilitate a recursului declarat, fără a administra noi dovezi.

Față de cele ce preced, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea IP „Liceul de Limbi Moderne și Management”, reprezentată de avocatul Tatiana Agachi cu privire la amânarea examinării chestiunii privind admisibilitatea recursului declarat de IP „Liceul de Limbi Moderne și Management”, reprezentată de avocatul Tatiana Agachi împotriva deciziei din 27 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 208, art. 269-270 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se respinge cererea Instituției Private „Liceul de Limbi Moderne și Management”, reprezentată de avocatul Tatiana Agachi cu privire la amânarea examinării chestiunii privind admisibilitatea recursului declarat de Instituția Privată „Liceul de Limbi Moderne și Management”, reprezentată de avocatul Tatiana Agachi împotriva deciziei din 27 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Instituției Private „Liceul de Limbi Moderne și Management”, reprezentată de avocatul Tatiana Agachi împotriva Consiliului municipal Chișinău și Primăriei municipiului Chișinău cu privire la încasarea în mod solidar a mijloacelor financiare destinate pentru finanțarea elevilor, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic

Dosarul nr. 2rac-118/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul central (jud. A. Arhip)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Panov, V. Cotorobai, L. Pruteanu)

ÎNCHEIERE

12 mai 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Instituția Privată „Liceul de Limbi Moderne și Management”, reprezentată de avocatul Tatiana Agachi

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Instituției Private „Liceul de Limbi Moderne și Management”, reprezentată de avocatul Tatiana Agachi împotriva Consiliului municipal Chișinău și Primăriei municipiului Chișinău cu privire la încasarea în mod solidar a mijloacelor financiare destinate pentru finanțarea elevilor, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 27 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Instituția Privată „Liceul de Limbi Moderne și Management”, reprezentată de avocatul Tatiana Agachi și menținută hotărârea din 10 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău sediul central, prin care acțiunea a fost respinsă

constată:

La 15 martie 2017, IP „Liceul de Limbi Moderne și Management”, reprezentată de avocatul Tatiana Agachi a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului municipal Chișinău și Primăriei municipiului Chișinău cu privire la încasarea în mod solidar a mijloacelor financiare destinate pentru finanțarea elevilor, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că IP „Liceul de Limbi Moderne și Management” include în sine învățământul preșcolar, primar, gimnazial și liceal și are drept scop educarea personalităților multilateral dezvoltate lingvistic, științific estetic și fizic, care să posede bazele tehnologiilor moderne în managementul economic și politic.

În acest sens, pe parcursul desfășurării activității, instituția a obținut încadrarea elevilor în studiul de învățământ și asigurarea acestora cu condiții absolut necesare realizării obiectivului educațional.

În baza Hotărârii Guvernului nr. 868 din 8 octombrie 2014 privind finanțarea în bază de cost standard per elev a instituțiilor de învățământ primar și secundar

general din subordinea autorităților publice locale de nivelul al doilea, elevii din învățământul general obligatoriu beneficiază de alocații financiare pentru întreținere, pentru un an de studiu, în orice instituție de învățământ din Republica Moldova.

În baza actului normativ menționat, prin pct. 12 din decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 1/3 din 30 ianuarie 2014 cu privire la aprobarea bugetului municipal Chișinău pe anul 2014 în lectura a doua, autoritatea publică locală a aprobat Regulamentul privind implementarea formulei de finanțare a instituțiilor de învățământ primar și secundar general din contul bugetului municipal Chișinău și calculul privind mijloacele bugetare ale instituțiilor de învățământ primar și secundar general pe anul 2014, efectuat pe baza acestei formule, conform anexei nr. 8.

Astfel, prin anexa nr. 18 la decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 1/3 din 30 ianuarie 2014 cu privire la aprobarea bugetului municipal Chișinău pe anul 2014, a fost stabilit normativul valoric pentru un elev ponderat pe anul 2014, care constituie suma de 6 929 de lei.

Prin anexa nr. 9 la decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 1/2 din 17 martie 2015, cu privire la aprobarea bugetului municipal Chișinău pe anul 2015, a fost aprobat Regulamentul privind finanțarea a instituțiilor de învățământ primar și secundar general din contul bugetului municipal Chișinău și calculul privind mijloacele bugetare ale instituțiilor de învățământ primar și secundar general pe anul 2015.

Astfel, prin anexa nr. 9 la decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 1/2 din 17 martie 2015, a fost stabilit normativul valoric pentru un elev ponderat pe anul 2015 în lectura a doua, care constituie suma de 8 771 de lei.

Prin anexa nr. 23 la decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 2/6 din 6 iulie 2016 cu privire la aprobarea bugetului municipal Chișinău pe anul 2016 în lectura a doua și corelarea acestuia, a fost aprobat Regulamentul privind finanțarea în bază de cost standard per elev a instituțiilor de învățământ municipale primar și secundar general pe anul 2016.

Normativul valoric pentru un elev ponderat pe anul 2016 a fost stabilit în sumă de 8 921 de lei.

Potrivit Regulamentelor menționate, aprobate de Consiliul municipal Chișinău, pentru calcularea numărului de „elevi ponderați”, pentru implementarea în anii 2014 - 2016 au fost aplicați următorii coeficienți de ponderare:

0,75 – pentru elevii claselor 1-4;

1,00 – pentru elevii claselor 5-9;

1,22 – pentru elevii claselor 10-12.

Aceeași coeficienți au fost reglementați și prin Regulamentul privind finanțarea în bază de cost standard per elev a instituțiilor de învățământ, primar și secundar general în anii bugetari 2014, 2015, 2016, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 868 din 8 octombrie 2014.

A menționat că potrivit rapoartelor statistice acceptate de Biroul Național de Statistică pentru anii 2014 - 2016, copiii ce își fac studiile în cadrul IP „Liceul de Limbi Moderne și Management” sunt supuși învățământului general obligatoriu în contextul prevederilor Codului educației, iar în conformitate cu cadrulul legal în vigoare, Primăriei municipiului Chișinău i-au fost alocate mijloace financiare de la bugetul de stat.

A considerat că finanțarea în bază de cost standard per elev, trebuie realizată echitabil pentru toate instituțiile de învățământ primar și secundar general, inclusiv cele private. De finanțare în bază de cost standard per elev, trebuie să beneficieze toți copiii (drept constituțional).

A accentuat că potrivit unor cazuri similare aduse judecății, prin hotărârea irevocabilă din 28 mai 2009 a Judecătoriei Economice de Circumscripție, a fost admisă acțiunea IP „Liceul de Limbi Moderne și Management” împotriva Consiliului municipal Chișinău și încasată suma de 450 403,5 de lei cu titlu de mijloace financiare pentru întreținerea elevilor cl. I – IX pentru anul 2008, iar prin hotărârea irevocabilă din 22 octombrie 2012 a Curții de Apel Chișinău, a fost admisă acțiunea reconvențională a IP „Liceul de Limbi Moderne și Management” împotriva Consiliului municipal Chișinău și încasată suma de 1 726 387,05 de lei cu titlu de mijloace financiare pentru întreținerea elevilor pentru anii de studii 2009, 2010, 2011.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 11, 14 Cod civil, art. 5, 27, 56, 87, 166, 167, 173 CPC, art. 35 din Constituția Republicii Moldova, art. 36 din Legea învățământului, Hotărârii Guvernului nr. 278 din 2 octombrie 2012, art. 6 § 1 din CEDO, art. 1 al Protocolului adițional nr. 1 din CEDO, art. 166, 167 CPC.

A solicitat admiterea acțiunii, încasarea în mod solidar din contul Consiliului municipal Chișinău și Primăriei municipiului Chișinău în beneficiul IP „Liceul de Limbi Moderne și Management” a mijloacelor financiare în sumă de 290 959,50 de lei destinați pentru finanțarea elevilor pentru anii de studii a II-a jumătate a anului 2014, 2015 și 2016, a dobânzii de întârziere în sumă de 557 298 de lei, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

În cadrul ședinței de judecată în prima instanță din 19 iulie 2017, IP „Liceul de Limbi Moderne și Management”, reprezentată de avocatul Tatiana Agachi a depus cerere de concretizare a cerințelor împotriva Consiliului municipal Chișinău, intervenient accesoriu Primăria municipiului Chișinău, prin care a solicitat încasarea de la Consiliul municipal Chișinău în beneficiul IP „Liceul de Limbi Moderne și Management” a mijloacelor financiare în sumă de 3 290 959 de lei cu titlu de compensare a cheltuielilor pentru finanțarea elevilor IP „Liceul de Limbi Moderne și Management” pentru anii de studii a II-a jumătate a anilor 2014, 2015, 2016 și a dobânzii de întârziere în sumă de 940 870 de lei.

În cadrul ședinței de judecată în prima instanță din 7 martie 2018, IP „Liceul de Limbi Moderne și Management”, reprezentată de avocatul Tatiana Agachi a depus cerere de chemare în judecată completă și concretizată împotriva Consiliului municipal Chișinău și Primăriei municipiului Chișinău, prin care a solicitat încasarea din contul Consiliului municipal Chișinău în beneficiul IP „Liceul de Limbi Moderne și Management” a sumei de 252 987 de lei cu titlu de compensare a cheltuielilor pentru alimentarea elevilor claselor I - IV pentru perioada de studii 1 ianuarie 2017 - 31 decembrie 2017 și a sumei de 1 842 573 de lei cu titlu de compensare a cheltuielilor de întreținere a elevilor pentru perioada 1 ianuarie 2017 - 31 decembrie 2017.

A menționat că prin decizia Curții de Apel Chișinău nr. 2ac-656/16 din 17 mai 2017, au fost încasate de la Consiliul municipal Chișinău în contul IP „Liceul de Limbi Moderne și Management” mijloacele financiare pentru finanțarea elevilor

pentru anii de studii 2006 - I-a jumătate a anului 2014 în mărime de 4 027 165,35 de lei.

Însă, concomitent obligației administrației publice locale de finanțare a elevilor din instituțiile de învățământ din mun. Chișinău, acesteia îi revine, prin lege, și obligația de asigurare a alimentației gratuite a elevilor claselor I - IV, atât din cadrul instituțiilor de învățământ publice, cât și din cadrul celor private.

În baza Hotărârii Guvernului nr. 234 din 25 februarie 2005 cu privire la alimentarea elevilor, prin pct. 21 din decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 5/2 din 11 mai 2017 cu privire la aprobarea bugetului municipal Chișinău pe anul 2017 în lectura a doua și corelarea acestuia, au fost aprobate normele bănești pentru alimentația unui copil/elev/zi în instituțiile de învățământ preșcolar și primar secundar general din mun. Chișinău, conform anexei nr. 28 la decizie.

Prin anexa nr. 28 la decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 5/2 din 11 mai 2017, au fost stabilite normele bănești privind alimentația pe zi pentru un copil/elev din instituțiile de învățământ preșcolar, special și secundar general pe anul 2017, astfel încât pentru elevii claselor I - IV asigurați cu dejun cald au fost stabilite norme financiare în mărime de 10,50 lei pentru 1 copil/elev/zi.

La 12 iunie 2018, IP „Liceul de Limbi Moderne și Management”, reprezentată de avocatul Tatiana Agachi a depus cerere de concretizare, prin care a solicitat încasarea mijloacelor financiare în sumă de 2 942 294 de lei cu titlu de compensare a cheltuielilor pentru finanțarea elevilor IP „Liceul de Limbi Moderne și Management” pentru anii de studii a II-a jumătate a anului 2014, 2015, 2016, a dobânzii pentru întârzierea executării obligației de finanțare a elevilor IP „Liceul de Limbi Moderne și Management” pentru anii de studii a II-a jumătate a anului 2014, 2015, 2016 în sumă de 1 264 563 de lei, a sumei de 1 621 200 de lei cu titlu de compensare a cheltuielilor de finanțare a elevilor pentru perioada 1 ianuarie 2017 - 31 decembrie 2017, a sumei de 252 987 de lei cu titlu de compensare a cheltuielilor pentru alimentarea elevilor claselor I - IV pentru perioada de studii 1 ianuarie 2017 - 31 decembrie 2017.

La 10 decembrie 2018, IP „Liceul de Limbi Moderne și Management”, reprezentată de avocatul Tatiana Agachi a depus cerere de majorare a pretențiilor, prin care a solicitat încasarea mijloacelor financiare în sumă de 4 563 494 de lei cu titlu de compensare a cheltuielilor pentru finanțarea elevilor IP „Liceul de Limbi Moderne și Management” pentru anii de studii a II-a jumătate a anului 2014, 2015, 2016, 2017, a mijloacelor financiare în sumă de 1 622 884 de lei cu titlu de dobândă pentru întârzierea executării obligației de finanțare a elevilor IP „Liceul de Limbi Moderne și Management” pentru anii de studii a II-a jumătate a anului 2014, 2015, 2016, 2017, a sumei de 252 987 de lei cu titlu de compensare a cheltuielilor pentru alimentarea elevilor claselor I - IV pentru perioada de studii 1 ianuarie 2017 - 31 decembrie 2017, a sumei de 36 956 de lei cu titlu de dobândă pentru întârzierea executării obligației de asigurare a alimentării elevilor claselor I - IV pentru perioada de studii 1 ianuarie 2017 - 31 decembrie 2017.

Prin cererea privind încasarea dobânzii de întârziere înaintată în cadrul ședinței de judecată în prima instanță din 12 martie 2019, IP „Liceul de Limbi Moderne și Management”, reprezentată de avocatul Tatiana Agachi a solicitat încasarea mijloacelor financiare în sumă de 4 563 494 de lei cu titlu de compensare a cheltuielilor pentru finanțarea elevilor IP „Liceul de Limbi Moderne și

Management” pentru anii de studii a II-a jumătate a anului 2014, anul 2015, anul 2016, anul 2017, a mijloacelor financiare în sumă de 1 799 223 de lei cu titlu de dobândă pentru întârzierea executării obligației de finanțare a elevilor IP „Liceul de Limbi Moderne și Management” pentru anii de studii a II-a jumătate a anului 2014, anul 2015, anul 2016, anul 2017, calculată pentru perioada de întârziere 31 decembrie 2017 - 12 martie 2019, a sumei de 252 987 de lei cu titlu de compensare a cheltuielilor pentru alimentarea elevilor claselor I - IV pentru perioada de studii 1 ianuarie 2017 - 31 decembrie 2017, a sumei de 46 732 de lei cu titlu de dobândă pentru întârzierea executării obligației de asigurare a alimentării elevilor claselor I - IV pentru perioada de studii 1 ianuarie 2017 - 31 decembrie 2017, calculată pentru perioada de întârziere 31 decembrie 2017 - 12 martie 2019.

Prin cererea privind concretizarea cerințelor din acțiune depusă la 20 mai 2019, IP „Liceul de Limbi Moderne și Management”, reprezentată de avocatul Tatiana Agachi a solicitat încasarea mijloacelor financiare în sumă de 4 469 952 de lei cu titlu de compensare a cheltuielilor pentru finanțarea elevilor IP „Liceul de Limbi Moderne și Management” pentru anii de studii a II-a jumătate a anului 2014, anul 2015, anul 2016, anul 2017, a mijloacelor financiare în sumă de 1 853 164 de lei cu titlu de dobândă pentru întârzierea executării obligației de finanțare a elevilor IP „Liceul de Limbi Moderne și Management” pentru anii de studii a II-a jumătate a anului 2014, anul 2015, anul 2016, anul 2017, calculată pentru perioada de întârziere 31 decembrie 2017 - 20 mai 2019, a sumei de 252 987 de lei cu titlu de compensare a cheltuielilor pentru alimentarea elevilor claselor I - IV pentru perioada de studii 1 ianuarie 2017 - 31 decembrie 2017, a sumei de 54 144 de lei cu titlu de dobândă pentru întârzierea executării obligației de asigurare a alimentării elevilor claselor I - IV pentru perioada de studii 1 ianuarie 2017 - 31 decembrie 2017, calculată pentru perioada de întârziere 31 decembrie 2017 - 20 mai 2019.

Prin hotărârea din 10 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău sediul central, a fost respinsă acțiunea, ca fiind neîntemeiată.

A fost încasată din contul IP „Liceul de Limbi Moderne și Management” în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 48 000 de lei.

Prin decizia din 27 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de IP „Liceul de Limbi Moderne și Management”, reprezentată de avocatul Tatiana Agachi și menținută hotărârea primei instanțe.

Întru consolidarea soluției adoptate, instanțele de judecată ierarhic inferioare au menționat că IP „Liceul de Limbi Moderne și Management” nu a reușit să convingă că taxele de școlarizare impuse elevilor și capitalul statutar deținut nu fac față scopurilor prevăzute de Legea învățământului și nu permit instituției de a respecta obligațiile impuse de lege. În orice caz, statul nu poate răspunde pentru calitatea gestiunii financiare a instituțiilor private.

Totodată, IP „Liceul de Limbi Moderne și Management” nu a fost lipsită de posibilitatea să furnizeze o analiză comparativă pe segmentul dat, prin care ar demonstra că finanțarea instituțiilor publice îi pune într-un dezavantaj semnificativ pe elevii care au ales personal să beneficieze de învățământ privat.

Prin urmare, instanțele de judecată ierarhic inferioare au reținut ca fiind nefondat argumentul IP „Liceul de Limbi Moderne și Management” referitor la necesitatea finanțării pe bază de cost standard per elev în mod echitabil pentru toate instituțiile de învățământ primar și secundar general, inclusiv a celor private.

Prima instanță și instanța de apel au constatat că IP „Liceul de Limbi Moderne și Management” nu a făcut dovada includerii sale în listele instituțiilor de învățământ, cărora administrația publică locală a trebuit să transmită mijloace financiare pentru întreținerea elevilor pentru perioada pentru anii de studii a II-a jumătate a anului 2014, anul 2015, anul 2016, anul 2017.

Așadar, sarcina probației nu a fost îndeplinită de către apelantă/reclamantă, și anume nu au fost justificate motivele pentru care IP „Liceul de Limbi Moderne și Management” ar trebui să i se aloce resurse financiare, nefiind demonstrat nici faptul că absența unui mecanism din partea Guvernului a pus-o într-un dezavantaj față de instituțiile de învățământ de stat în vederea realizării statutului și scopului Legii învățământului.

La fel, pe parcursul examinării cauzei civile în fond, reprezentantul instituției reclamante nu a anexat careva probe care să demonstreze că în perioada de referință pentru care se pretinde încasarea sumei cu titlu de compensare a cheltuielilor pentru alimentarea elevilor claselor I - IV, Consiliului municipiului Chișinău - ca unitate administrativ teritorială, i-au fost alocate de la bugetul de stat prin intermediul mecanismelor fiscal-bugetare, resurse bugetare cu destinația de subvenționare a alimentației elevilor, în cuantum suficient pentru instituțiile de învățământ de stat, dar și cele private.

De asemenea, nu au fost anexate nici probe din conținutul cărora să rezulte că, eventual, prin acte administrative adoptate de autoritatea publică deliberativă (Consiliul municipal Chișinău) sau ordonatorul principal de credite a municipiului (Primarul general al municipiului Chișinău) au fost alocate mijloace bugetare din contul bugetului municipal pentru compensarea cheltuielilor de alimentare a elevilor în cuantum suficient pentru toate instituțiile de învățământ.

La 12 februarie 2021, prin intermediul oficiului poștal, IP „Liceul de Limbi Moderne și Management”, reprezentată de avocatul Tatiana Agachi a declarat recurs împotriva deciziei din 27 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, examinarea problemei în fond și admiterea integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat că instanța de apel, prin decizia din 27 octombrie 2020, fără a convoca și audia părțile în ședință publică, respingând cererea de amânare a reprezentantului IP „Liceul de Limbi Modeme și Management”, care a invocat stare nesatisfăcătoare a sănătății, a dispus respingerea cererii de apel.

A remarcat că sunt irelevante concluziile instanțelor de judecată ierarhic inferioare precum că pentru intimat nu au fost efectuate anumite alocări și cererea depusă nu poate fi admisă, deoarece în bugetul municipiului ar lipsi mijloace financiare.

Or, lipsa alocării mijloacelor financiare este o omisiune a autorităților publice, care nu-i poate fi imputată IP „Liceul de Limbi Moderne și Management”.

La fel, nu-i poate fi imputabil instituției nici faptul că Guvernul nu ar fi stabilit modalitatea, procedura de beneficiere a sprijinului din partea statului de către instituțiile de învățământ private.

Cu referire la prevederile 143 alin. (4) Codul educației și art. 5 alin. (2) CPC, a remarcat că lipsa mijloacelor financiare nu poate servi temei de respingere a acțiunii înaintate, în condițiile în care normele de drept în vigoare acordă acest drept

IP „Liceul de Limbi Moderne și Management” de a pretinde mijloace financiare pentru alimentarea copiilor/elevilor.

A conchis că în cazul din speță există cadru normativ care acordă dreptul instituțiilor de învățământ privat de a beneficia de finanțare de la bugetul de stat, în limitele normativelor instituțiilor de stat, în modul stabilit de Guvern.

La fel, există formată o practică judiciară internă (cauza liceul Columna vs Consiliul municipal Chișinău), prin care s-a confirmat dreptul instituțiilor de învățământ privat de a obține finanțare de la bugetul de stat, în limitele normativelor instituțiilor de stat.

Instanțele de judecată ierarhic inferioare au admis un tratament diferit pentru situații de același gen, ceea ce duce la o eventuală condamnare a Republicii Moldova la CEDO pentru încălcarea prevederilor art. 14 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, pct. 70 din Rezoluția Consiliului Europei cu privire la Libertatea în Educație și pct. 9 din Rezoluția Parlamentului European.

A considerat că din titlul anexelor la decizia Consiliului municipal Chișinău cu privire la aprobarea bugetului municipal Chișinău și anume normele financiare stabilite pentru alimentația unui copil/elev/zi din instituțiile de învățământ preșcolar, special și secundar general pentru anul 2017, nu se indică expres instituțiile de învățământ publice sau private.

Respectiv, la adoptarea acestei decizii, nu se face distincție între aceste două tipuri de instituții.

Așadar, este declarativă ipoteza precum că Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova alocă autorităților publice locale surse financiare pentru alimentarea elevilor doar instituțiilor de învățământ public.

În ceea ce privește referințele instanței de apel la prevederile Legii învățământului, a evidențiat recurența că acestea statuează că finanțarea instituțiilor de învățământ private se efectuează din sursele fondatorilor și din taxele de școlarizare.

Însă, în condițiile în care prevederile enunțate anterior, obligă autoritățile publice de a asigura alimentarea gratuită a elevilor claselor I – IV, indiferent din instituțiile de învățământ publice sau private, dreptul instituțiilor de învățământ private de a beneficia de aceste alocări pentru hrana copiilor nu poate fi limitat.

A mai notat că în privința încasării mijloacelor financiare de la administrația publică locală în contul IP „Liceul de Limbi Moderne și Management” pentru anii 2014, 2015 și 2016 există deja o serie de precedente judiciare în favoarea instituției, care nu au fost apreciate în niciun mod de către instanțele de judecată ierarhic inferioare.

Cu referire la încasarea cheltuielilor de judecată, a invocat recurența dezacordul cu aprecierile instanțelor inferioare, din motivul aplicării și interpretării eronate a prevederilor art. 98 alin. (1) și (2) CPC.

A considerat că prin actele judecătorești contestate, a fost admisă încălcarea dreptului la un proces echitabil garantat de art. 6 § 1 din CEDO, dreptului de proprietate, totodată, IP „Liceul de Limbi Moderne și Management” și elevii săi au fost discriminați în raport cu școlile de stat și elevii din școlile de stat, fiind încălcat și dreptul la educație.

La 10 aprilie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Consiliul municipal Chișinău și Primăria municipiului Chișinău au depus referință la recursul declarat de IP „Liceul de Limbi Moderne și Management”, solicitând respingerea recursului.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 18 decembrie 2020, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire (f. d. 191), însă careva date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurentă la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 12 februarie 2021 în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului declarat de IP „Liceul de Limbi Moderne și Management”, reprezentată de avocatul Tatiana Agachi, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de IP „Liceul de Limbi Moderne și Management”, reprezentată de avocatul Tatiana Agachi, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentei cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de IP „Liceul de Limbi Moderne și Management”, reprezentată de avocatul Tatiana Agachi urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Instituția Privată „Liceul de Limbi Moderne și Management”, reprezentată de avocatul Tatiana Agachi.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic